

Programació anatomia patològica especial
(4art CURS, Segon semestre, troncal)
Curs acadèmic: 1998-99

professors de teoria:

Rosa M. Rabanal (Responsable): rosa.rabanal@cc.uab.es Despatx V-027

Mariano Domingo: domingo@cc.uab.es Despatx V-009

Joaquim Segalés: qsegales@cc.uab.es Despatx V-009

PROFESSORS DE PRÀCTIQUES:

Joaquim Segalés
Mariano Domingo
Rosa M. Rabanal
Dolors Fondevila
Alberto Marco
Toni Ramis
Neus Prats
Natàlia Majó

OBJECTIUS

En aquesta assignatura s'estudien les lesions que afecten als òrgans dels animals domèstics seguint una ordenació per sistemes. L'objectiu central de l'assignatura és ensenyar com són les lesions en les diferents malalties, per facilitar el diagnòstic mitjançant l'estudi morfològic. Igualment, es discuteix la patogènia de les lesions, la seva importància com a causa de la malaltia, i la seva relació amb els símptomes clínics. El programa revisa les lesions seguint una sistemàtica per òrgans i aparells: Fetge i vies biliars, aparell respiratori, aparell digestiu, etc..

PROGRAMACIÓ

1. Classes de teoria.

Dilluns, dimecres i divendres de 14.30-15.30 y 15.30-16.30. Es tracta de classes molt aplicatives, amb un nombre important d'imatges en diapositives per il·lustrar les característiques de les lesions. Les diapositives de text estan impreses i disponibles a la fotocopiadora.

Les classes de teoria seran impartides per Mariano Domingo i Rosa M. Rabanal. El responsable global de l'assignatura és Rosa M. Rabanal. En la taula de planificació docent s'indica el calendari de classes teòriques, amb la data i el tema a explicar en els dies lectius del semestre. Al final de l'assignatura es realitzarà un examen teòric escrit i un examen de diapositives. En el taulell d'anuncis de la Unitat de Histologia i Anatomia Patològica s'indiquen els Horaris de Consultes i Tutories.

2. Pràctiques de Necròpsia.

Lloc de realització: Sala de necròpsies

Horari: Dilluns a divendres, de 11.30 a 13.15h. DOS SETMANES.

Grups: De 12 alumnes, prèvia inscripció. ASSISTÈNCIA OBLIGATÒRIA A TOTES LES SESSIONS DE NECRÒPSIA

Equip necessari: Botes de goma, guants, bata. No es podrà realitzar la pràctica si no es disposa d'aquest equip. Es recomana l'ús de devantals

Responsable: Rosa M. Rabanal

Al final de les necròpsies (13.15h) es realitza una presentació i discussió dels casos, oberta a tots els alumnes de l'assignatura. Es imprescindible dur bata i botes per assistir a la discussió.

LA REALITZACIÓ D'AQUESTES PRÀCTIQUES ÉS UN REQUISIT PREVI PER A QUE LA NOTA OBTINGUDA EN L'EXAMEN APAREGUI A L'ACTA (mentrestant apareix NO PRESENTAT)

3. Presentació de casos de necròpsia.

Es tracta d'una activitat en grup (2-4 alumnes) i consisteix en escollir un cas de necròpsia que correspongui a una de les seves setmanes de necròpsia, per a completar l'estudi del cas i presentar les dades en públic, en sessions específiques de presentació de casos (mirar la planificació docent de seminaris i classes pràctiques). A més a més de la presentació oral, el grup ha d'entregar el cas de necròpsia com a text escrit (sense il·lustracions).

Es subministra la història clínica que acompanya al cadàver, els estudiants fan la necròpsia i a partir d'aquí han de ser capaços de identificar les lesions macrosòpiques, anomenar les lesions, prendre les mostres adequades i, si cal, prendre mostres per altres estudis (bacteriològic, toxicologia, paràsits). Això es fa amb l'orientació dels professors de l'assignatura. A més a més es fan fotografies de les lesions més significatives que després seran utilitzades per la presentació oral del cas. Un cop les mostres han estat processades pel laboratori d'histopatologia, el grup de treball es reuneix per mirar les preparacions histològiques al microscopi (en horari obert), i han de realitzar un diagnòstic histopatològic lesional. Amb totes aquestes dades s'inicia l'elaboració del treball buscant la informació necessària a la bibliografia subministrada. Durant aquests procés són múltiples les intervencions del professor ja que es discuteixen les preparacions histològiques al microscopi, les lesions, els estudis especials, s'orienta en la bibliografia, etc. Un cas de necròpsia inclou al menys els següents apartats:

- 1. Història clínica:** recollida en el moment de la necròpsia. Inclou totes les dades referents a l'animal (espècie, raça, edat, sexe, etc., granja, condicions de producció pels animals de renda) i a la malaltia abans que es produís la mort o l'eutanàsia. Inclou també els diagnòstics clínics (realitzats sobre les dades recollides en l'animal viu)
- 2. Troballes macrosòpiques:** consisteix en una descripció de les alteracions observables a simple vista en el moment de la necròpsia, ordenades segons la importància i que han donat lloc a la malaltia i mort (o sacrifici); o per sistemes orgànics.

3. **Troballes microscòpiques:** dels òrgans recollits a la necròpsia es fa l'estudi microscòpic. Els talls estan a la disposició dels alumnes del grup i la valoració es fa en el moment que els estudiants ho desitgen i els cops que creguin necessari.
4. **Resultats d'altres estudis** (si n'hi haguessin): es refereix a les dades de cultius microbiològics o altres resultats analítics encarregats sobre el material recollit en el moment de la necròpsia.
5. **Diagnòstic** (s): la valoració macroscòpica i microscòpica permet emetre diagnòstics lesionals, que s'inclouen en aquest apartat per ordre d'importància o bé per sistemes orgànics. Alguns cops és possible emetre diagnòstics de la malaltia, o inclús diagnòstics etiològics (causa de la malaltia, nom d'un agent etiològic, etc.).
6. **Discussió:** inclou una revisió i comentari de la informació disponible sobre el cas. Per això, el grup ha de recollir dades mitjançant consultes en els llibres de text habituals de medicina veterinària, i contrastar-los amb els disponibles sobre el cas.

Per a la presentació dels casos, el grup disposarà de diapositives macroscòpiques i microscòpiques de les lesions més rellevants.

Puntuació dels casos: La realització d'un cas de necròpsia es puntua esglaonadament entre 4, 12, i un màxim de 20 punts (sobre 100 punts totals de l'examen), per a tots els integrants del grup per igual. La puntuació es realitzarà majoritàriament sobre el text escrit del cas.

En el taulell d'anuncis de la Unitat de Histologia i Anatomia Patològica s'anunciarà quins casos es presenten en cadascun dels dies de les sessions de casos. Cada dia es presentaran casos diferents.

4. Seminaris. En aquests seminaris es presenten i es discuteixen temes específics rellevants o línies d'investigació pròpies de la Unitat de Anatomia Patològica. En la planificació docent s'indiquen els temes dels seminaris, junt amb el nom del professor que l'impartirà. El responsable global dels seminaris és Joaquim Segalés.

5. Pràctiques de videodisc interactiu.

El sistema de videodisc interactiu de la Universitat de Geòrgia (USA) està instal·lat en la Biblioteca de la Facultat. La realització d'aquestes pràctiques és optativa. El videodisc permet visualitzar les més de 14.000 diapositives incloses en ell, i realitzar algunes lliçons pràctiques amb imatges contingudes en un disc làser. La llista de lliçons disponibles i les instruccions per utilitzar-les estan disponibles sobre la taula del videodisc. El responsable d'aquestes pràctiques és Mariano Domingo.

6. Material d'estudi

Al llarg del curs es repartiran alguns treballs sobre temes d'especial interès i que completaran els apunts de classe. **Hi ha tres textos d'Anatomia Patològica** ordenats a continuació de menor a major complexitat i extensió:

CARLTON, W. McGAVIN, M.D. (1995): THOMPSON ' Special Veterinary Pathology. 2n Ed. Mosby, St. Louis, Baltimore, Boston....

JUBB, K. KENNEDY, P. PALMER, N. (1993): Pathology of Domestic Animals (3 vol.) Academic Press. New York, London

Existeixen diferents **texts referents a la tècnica de necròpsia** i altres tècniques de laboratori relacionades:

ALBERT C. STRAFUSS, D.V.M., M.S., PH.D.: Necropsy Procedures and Basic Diagnostic Methods for Practicing Veterinarians. Charles C. Thomas. Publisher. Springfield. USA

A. GAZQUEZ ORTIZ (1987) La necropsia en los mamíferos domésticos. Ed. Grafur S.A. Madrid

JOHN J. ANDREWS, D.V.M.,(1986). Necropsy Techniques, Ed. W.B. Saunders Company

Hi ha diferents Atlas macroscòpics que il·lustren nombroses lesions:

INFANTE GIL, J., COSTA DURAO,J.(1989) Atlas de Inspección de la Carne. Grass Ediciones.

HERENDA, FRANCO (!991). Food animal Pathology and Meat Inspection. Mosby Year Book

MOUWEN, J.M. y de Groot, E.C. (1985): Atlas de Anatomía Patológica Veterinaria. Salvat Editores. Barcelona (exhaurit)

P.S. MARCATO, R. ROSMINI (1986):Ed. Esculapio.

SMITH, W.J.,TAYLOR,D.J.,PENNY, R.H.C. (1990). Atlas en color de Patología Porcina. Ed.Interamericana.

Atlas en color de patología bovina

7. Exàmens

La nota global del curs es compon de la puntuació obtinguda en la presentació del cas de necròpsia (20%) i de l'examen de diapositives (20%) i de preguntes escrites (60%).

L'examen de diapositives i l'examen escrit es realitzaran el mateix dia, un a continuació de l'altre. El primer consisteix en la presentació de 20 diapositives, on s'indica l'espècie de procedència i pel general l'òrgan afectat. Es pregunta el nom de la lesió i/o el nom de la malaltia o la causa de la malaltia. L'examen escrit és de preguntes curtes i de resposta no suggerida d'una o dos paraules.